

Pregled razvoja držav

1. Egipt

a.) Stara država

- združitev kraljestev
- f. Menes
- Memfis
- 42 nomov

- 1. vmesno obdobje- 2. stol.
- razdelitev Egipta
- državljanska vojna za oblast

b.) Srednja država

- tebanski knezi
- združitev
- Tebe ali Luksor
- vrh: osvojitelj z zlatom bogate dežele Nubije
- f. Sezostri III. Razpusti službo nomarhov (ne monarhov!) in državo centralizira
- uprava pod vezirji: S, srednji in J del

2. vmesno obdobje

- politična in gospodarska oslabeitev
- 17. stol.-vdor Hiksov- zavlada za 100 let
- uvedejo bojni voz, bronaste puščične konice, konje

c.) Nova država

- f. Ahmoze
- združitev
- Tebe
- Tutmozis I. - Kuš
- Tutmozis III.- najuspešnejši vojskovodja
- Amenofis IV. - monoteistična vera v Atona-sončna energija
- prestol. Ahetaton
- Himna sončnemu božanstvu
- njegov zet Tutankamon- obnovi stari kult egip. Bogov
- Ramzes II.- gospodarski, politični in kulturni razcvet
- spopad s Hetiti pri Kadešu- PRVA OHRANJENA MIROVNA POGODBA V ZGODOVINI(hranjena v palči OZN v New Yorku)
- prva delitev sveta na vplivna območja
- Ramzes III.- obrani Egipt pred ljudstvi z morja(Filistejci in Cekerji)

č.)Saitska renesansa oz. preporod

- razpad
- 3. vmesno obdobje
- osvoji Nubija oz. Etiopija
- Saiti, prestol. Sais-razcvet
- vojska
- v 6. st pr. Kr. Perzijski kralj Kambiz osvoji Egipst- provinca

2. Mezopotamija ali Medrečje

Sumerska civilizacija

- prva visoka civilizacija v zgodovini
  - Sumerci
  - odprta država
  - vdori semitskih zavojevalcev- pod vplivom podrejenih izoblikujejo lastno civilizacijo
  - trgovina-uvoz:lesa, kovin, gradbenega kamenja
  - vodilna vloga svečnikov, iz njihovih vrst izide kralj- en, lugal ali ensi- vrhovni, posvetni in verski poglavar
  - kralji živijo v templjih, okrog njih so mesta
  - tempeljske mestne državice
  - terasasti templji ali zigurati- versko in upravno središče
  - močan srednji sloj trgovcev in obrtnikov- ne samo po naročilu vladarja
  - gl. sumerske dr.!!!:
-

a.) Akadsko kraljestvo

- Lugalzagezi hoče ustanoviti enotno kraljestvo
- Sargon I. to izkoristi in si podredi vse sumerske m. dr.- kralj 4 strani sveta
- Akad
- visoki davki

b.) Starobabilonsko kraljestvo

- semitski Amoriti
  - Babilonija. Babilon ali Babili
  - Hamurabi
  - Hamurabijev zakonik:
-
-
-
-
-
-

c.) Asirsko kraljestvo

- 7.st. pr. Kr.
- šibki vladarji
- Hetiti iz Male Azije zasedejo Babilon
- propad...Asirija
- visoki davki osvojenim deželam
- vojaška družba- militarizacija
- množična uporaba železa!
- Asurbanipal: bojevnik, ukvarjal se je z znanostjo, prestolnica v Ninivah- palača s knjižnico

č.) Novobabilonsko kraljestvo

- Kaldejci
- Nebukadnezar, ki uniči kraljestvo Juda in njegovo prestolnico Jeruzalem
- obzidje!

3. Palestina-obljubljena dežela

a.) Naselitev semitskih Hebrejcev

- 2.1. pr. Kr.
- izraelski in judovski rodovi
- izraelski- S, judovski- J
- Abraham
- pomanjkanje in lakota...sledi... vdor Hiksov v Egipt
- iz Egipta jih popelje Mojzes
- Postava, Zakon ali Tora- Dekalog- 10 božjih zapovedi

b.) Doba sodnikov

- rodovno- plemenska družba
- zveza 12 pleme- Izrael
- vodijo sodniki, kirazsojajo o sporih med ljudmi
- Samson, Debora, zadnji sodnik Samuel

c.) Kraljestvo Izrael

- kralj Savel- neuspešen
- David- porazi Filistejce in zavzame mesto Jeruzalem
- Jeruzalem- njegova prestolnica, kralj David je ustanovitelj kr. Izrael
- Njegov sin Salomon- največji razcvet
- Gradnja palač, tempelj posvečen bogu Jahvetu na griču Sionu
- Rudniki bakra
- Trgovina
- Salomon slovi po svojem bogastvu in modrosti

- Razpad: po Salomonovi smrti- kr. Juda na J- gl mesto Jeruzalem in kr. Izrael: gl. mesto Samarija
- Nebukadnezar II. Poruši tempelj!
- Biblija

4. Fenicija

Dežela šklata

- skupaj s Palestino Kanaan oz dežela šklata
- semitski Kanaanci
- Grki jih imenujejo Feničani

Nastanek mestnih držav

- skalnati rti ob morski obali
- Biblos- Džeibeil
- Sidon-Saida
- Tir-Sur- vrh razvoja v času Hirama I.
- Večja mesta so vladala šibkejšim mestnim naseljem redkeje, zlasti pod vodstvom Tira ali Sidona pa so se feničanska mesta povezala v zvezo mestnih držav
- Vsakemu mestu je vladal kralj

Kmetijstvo, obrt in trgovina

- strma območja- Terasa, gorovje Libanon
- pšenica, ječmen, oljka, vinska trta, datlji, smokvr, granatna jabolka, povrtnine
- blago obarvano s škrlatno barvo- polži murex
- keramične skodelice, vrči, amfore, kipci iz slonovine...
- nakit, orožje
- pomorska trgovina- čoln z gredljem
- cedrovina
- uvoz zlata, slonovine, srebra, kositra, bakra
- trgovske naselbine ali kolonije za olajšanje trgovanja: Gades, Kition, Utika Kartagina!- mesto Tir
- sinajska pisava..sledi... feničanski črkopis